

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
SREDA
28. APRIL
1993

Letnik XLVIII,
Štev. 17 (2701)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt

Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 8 šil.
40 tolarjev

P. b. b.

Dobrodelna prireditev v Beljaku

V beljaški Kongresni hiši je pod geslom „Zato so prijatelji“ bila pretekli četrtek velika gala prireditev, na kateri so nastopali vrhunski umetniki iz Avstrije, Slovenije in Hrvaške. Prireditev, ki je bila pod pokroviteljstvom uglednih politikov iz vseh treh držav, je obiskalo nad 600 ljudi, prinesla pa je nad 100.000 šilingov dobička. Za ta denar bodo nakupili predvsem zdravila, hrano in obleke za begunce, ki so našli zatočišče na Hrvaškem in v Sloveniji.

Svečana proslava za žrtve nacizma

Minulo nedeljo so v Selah počastili spomin na trinajst žrtev, ki so bile obsojene in obglavljene 29. aprila 1943. Na sliki pevski zbor iz Sel pod vodstvom Romana Verdela na prireditvi. V procesu, za katerega je prišel v Celovec zloglasni Freisler, je bilo obtoženih 35 ljudi. Dr. Tone Jelen, eden od tedanjih obtožencev, je na proslavi pripovedoval o tistih hudih dneh. (Str. 3)

Stoisićeva prostovoljno v zaporu

Parlamentarka Zelene alternative Terezija Stoisić je prejšnji teden zdramila tiste, ki se le z besedami hvalijo, kako širokogrudna je Avstrija s svojo azilantsko politiko, vendar ne storijo nič. 72 ur je političarka prostovoljno prebila v dunajskem zaporu, kamor so zaprli dvajsetletnega Albanca s Kosova, ki se je zatekel v Avstrijo pred vpoklicem v srbsko vojsko.

Sali K. je v Avstriji zaprosil za azil, tu ima brata in sestro, ki sta zaposlena in ki jamčita zanj. Zapri so ga, ne da bi storil karkoli nezakonitega, že 30 decembra. V primeru, da bi moral spet v domovino, mu lahko grozi tudi smrtna kazen, ker je dezertiral.

Stoisićeva je poudarila, da je „primer Sali K.“ samo eden od mnogih, ki jim grozi odgon v vojno področje. Za Salija pa so Zeleni dosegli dva meseca odloga, v katerih upajo na pozitivno rešitev.

V zaporih pa je precej prisilcev za azil, ki so začeli gladovno stavko. V tem vidijo edino možnost, da jih izpustijo iz odgonskega zapora, s čemer bi se tudi rešili izročitvi državi, ki bi se jim maščevala.

Kljub pritiskom bosanski Srbi zavrnili mirovni načrt

Noč z nedelje na ponedeljek je bila po besedah Radovana Karadžića, vodje bosanskih Srbov, doslej najbolj dramatična za ves srbski narod. Lord David Owen se je skoraj ves teden prizadeval, da bi s pogovori v Beogradu in Podgorici s pomočjo srbskega predsednika Miloševića in črnogorskega predsednika Bulatovića ter predsednika ZRJ Čosića prepričal bosanske Srbe, naj vendar v zadnjem hipu podpišejo mirovni načrt o razdelitvi Bosne in Hercegovine. V nedeljo, ko so bili v bosansko-

srbskem mestu Bjeljini že zbrani poslanci samostojne republike srbske, so v Beogradu kar sedem ur trajali pogovori treh predsednikov in lorda Owna z Radovanom Karadžićem. Pozitivnega rezultata ni bilo. Zvečer je Karadžić odpotoval v Bjeljino, kjer je zasedanje trajalo vso noč.

Še ponoči so poslanci srbske republike prejeli poziv Miloševića, Bulatovića in Čosića, naj vendar pristanejo na mirovni načrt, proti jutru pa se je na zasedanju pojavil srbski zunanji minister Vladislav Jovano-

vić in poslance rotal, toda vse skupaj je bilo zaman. Ob šestih zjutraj je bil rezultat jasen, v zadnji minuti postavljenega roka za uvedbo poostrenih sankcij proti Srbiji in Črni gori so se bosansko-srbski poslanci na tajnem glasovanju soglasno izrekli proti Vance-Ownovemu načrtu.

Poostrene sankcije so že začele veljati. Po besedah ruskega zunanjega ministra Kozirjeva jih bo dosledno spoštovala tudi Rusija. Se Srbi zavestno podajajo v še večjo stisko in socialno bedo, sta

Milošević in Čosić iskreno pozivala Srbe v Bosni in ali to ni spet dogovorjeno varanje svetovne javnosti? se nekoliko zmedeno sprašujejo na zahodu.

Dejstvo je, da srbski načrti o zaokroženju Velike Srbije še niso uresničeni in da njihova „zgodovinska priložnost“ še ni izpolnjena. V svojem nacionalnem fanatizmu ta čas še ne vidijo druge poti, kot iti do kraja. Cena jim pri tem ni pomembna. Čosić pa tudi še ni preklical srbskega nacionalnega memoranduma. J.R.

Slovenija in Koroška za tesnejše sodelovanje

Počasem zastoj političnega sodelovanja med Slovenijo in Koroško je prejšnji četrtek koroški deželni glavar dr. Christof Zernatto s sodelavci obiskal slovenski konzulat v Celovcu. Z generalnim konzulom Jožetom Jerajem so razčistili nekatera vprašanja s področja medsebojnega sodelovanja. Kot je po razgovorih na tiskovni konferenci dejal Jeraj, je bila glavna tema pogovora intenziviranje gospodarskih odnosov, zato se bo čimprej spet sestal kontaktni komite. Slovenija je močno zainteresirana za gospodarsko sodelovanje s Koroško in Avstrijo tudi zato, ker ji to omogoča hitrejše približevanje Evropi.

V zvezi z nedavnimi izjavami vodje FPÖ Jörga Haiderja je Jeraj odločno zavrnil njegova natolčenja po ozemeljskih zahtevah Slovenije na južnem

Koroškem. Slovenija je prevzela vse mednarodne obveznosti, ki jih je z Avstrijo podpisala nekdanja Jugoslavija, priznavanje obstoječih meja pa ima zapisano tudi v novi ustavi. O očitku, da Dvojezično

trgovsko akademijo v Celovcu obiskuje veliko število dijakov-slovenskih državljanov, pa je dejal, da so mnogi starši teh dijakov zaposleni na Koroškem in da so torej tudi avstrijski davkopllačevalci.

Generalni konzul Jeraj je tudi sporočil, da je deželnemu glavarju izrekel povabilo za obisk Slovenije. O datumu obiska se še niso dogovorili. J.R.

Retrospektiva slovenskega filma

Program:

Sreda, 28. 4. ob 19.00 – TRI ZGODBE

Četrtek, 29. 4. ob 19.00 – SAMORASTNIKI
ob 21.00 – PO ISTI POTI SE NE VRAČAJ

Petek, 30. 4. ob 17.00 – GRAJSKI BIKI
ob 19.00 – NA PAPIRNATIH AVIONI
ob 21.00 – NA KLANCU

Sobota, 1. 5. ob 15.00 – KEKEC
ob 17.00 – LJUBEZEN NA ODORU
ob 19.00 – LET MRTVE PTICE
ob 21.00 – NASVIDENJE V NASLEDNJI VOJNI

Nedelja, 2. 5. ob 15.00 – POLETJE V ŠKOLJKI
ob 17.00 – VDOVSTVO KAROLINE
ob 19.00 – SPLAV MEDUZE
ob 21.00 – UMETNI RAJ

Vse predstave v Celovcu bodo v Kammerlichtspiele (blizu Kardinalsplatz).

Vljudno vabljeni na ogled!

Prave besede ob pravem času in na pravem mestu je našel zvezni predsednik Klestil, ko se je ob petdeseti obletnici njihove usmrtitve poklonil selskim in kapelskim žrtvam; njegove besede so bile iskrene in pomembno ognjeno znamenje najvišje institucije avstrijske republike, posebno še v času ponovno nastopajočega razizma in mržnje proti tujcem. S svojim poklonom selskim in ka-

KOMENTAR

Predsednikove besede in njegov molk

pelskim žrtvam se je uvrstil v tradicijo svojega predhodnika Kirchschrägerja, ki je kot prvi zvezni predsednik republike Avstrije pred leti dejal, da selske in kapelske žrtve nikoli niso bile brez časti („waren nie ehrlos“) in jih tako posthumno enkrat za vselej rehabilitiral pred avstrijsko in mednarodno javnostjo in zgodovino. Klestil je šel še korak dalje in jih označil za „junake upora proti izbirisu Avstrije in diktaturi fašizma“. Klestilove iskrene in poštone besede ne samo v uho domovini vedno zvestim Korošcem, marveč tudi vsem tistim Slovincem, ki v zadnjem času spet in spet blatijo in omalovažujejo slavno zgodovino slovenskih partizanov in NOB, ki se hkrati radi sončijo prav pod žarometi katoliškega avstrijskega predsednika. Površina tega kroga pa je njihov problem.

Tem bolj pa čudi Klestilova odpoved udeležbe pri otvoritvi muzeja za žrtve holokavstva v ZDA pretekli teden. Kolikor so bile njegove besede v spomin slovenskih žrtv pristne in iskrene – in v to ni dvomiti – prav toliko bi bile podobne besede umestne tudi v spomin judovskim žrtvam nacistične diktature in še bolj bi odmevale v mednarodni javnosti, zlasti še po nesrečnem Waldheimovem obdobju, ki je zamračil mednarodni ugled Avstrije – ali ga, ob drugačnem gledanju, šele postavil na pravi temelj – obdobje je dovolj žalostno.

Prav ob otvoritvi muzeja v spomin judovskim žrtvam nacizma v ZDA, ob soudeležbi številnih državnih demokratičnega sveta in seveda tudi mednarodnih opozovalcev medijev in tiska, bi bil Klestil lahko s svojo udeležbo opozoril tudi na avstrijsko pripravljenost, da prizna svojo skrivno, jo uvidi in jo odloži.

Te možnosti Klestil ni izbral; kakor užaljen otrok

je ostal doma ter tarnal, da ameriški predsednik Clinton zanj ne bi imel dovolj časa in ga zato vsa zadeva ne zanima. Jalov izgovor vsekakor, saj ne bi šlo za uraden obisk v ZDA, marveč za spominski obisk v doslej največjem muzeju žrtvam holokavsta.

Da je za vzor oz. primer omenil podobno zadržanje nemškega predsednika Weizsäckerja, celotne stvari ne omili temveč jo še poslabša: prav predsednika teh držav, ki sta bili nedvomno poglavitna povzročitelja množičnega pomora judovskega prebivalstva, skupaj skleneta svojo odsotnost pri slovesnosti, posvečeni spominu na zločine njunih nekdanjih držav.

Weizsäckerjeva osebna antifašistična in demokratična miselnost je prav tako nesporna kot Klestilova; oba pa se nista udeležila svetovnega poklona judovskim žrtvam nacionalsocializma. Oba sta se torej – proti svoji vesti? – uklonila političnemu pritisku svojih strank CDU in Avstrijske ljudske stranke, ki sta jima dali vedeti, da jima ta obisk v ZDA ni v korist, še več, da bi strankama lahko škodoval. Torej: rjavi plevel je še vedno tako močan, da se stranki – tako v Nemčiji kot v Avstriji – bojita njegovega protesta in političnega vpliva.

In oba politika nimata zadosti korajžje, da se navkljub njemu in prav zaradi njega podata na pot v ZDA in tam izpovesta svoj sram nad tem, kar se je pred petdesetimi leti v njunih državah zgodilo.

Klestil je v volilnem boju nastopil z geslom, da bo pogumen in samostojen politik, stoječ nad strankami. Ob prvi priložnosti mu je pogum usahnil.

In s tem je – žal – relativiral svoje pogumne in iskrene besede v spomin selsko-kapelskih obglavljenec.

Za Škofiče ustreza samo dvojezičen ravnatelj

V prejšnji številki našega lista smo že poročali o škandaloznem sklepu kolegija šolskega sveta za okraj Celovec-dežela, po katerem naj bi bilo ravnateljsko mesto za dvojezično ljudsko šolo Škofiče razpisano ponovno, in sicer tokrat brez pogoja o dvojezični kvalifikaciji kandidatov. Kolikor smo zvedeli, deželna vlada ne bo ugodila sklepu okrajnega šolskega sveta in bo dosednji postopek vrnila v ponovno obravnavo. Kdaj bo rešen škofiški ravnateljski problem in kako, je še povsem nejasno. Verjetno v predvolilnem obdobju še ne. Za stališče o škofiškem ravnateljskem skandalu smo povprašali vodjo manjšinskošolskega oddelka pri Deželnem šolskem svetu Franza Wiegeleja. Pogovor je opravil Jože Rovšek.

Gospod Wiegele, kot vodja manjšinskošolskega oddelka bi Vas prosil za oceno sklepa kolegija okrajnega šolskega sveta v primeru obravnave zasedbe mesta ravnatelja na dvojezični ljudski šoli v Škofičah.

Ravnateljsko mesto v Škofičah je bilo razpisano kot dvojezično prav tako kot ravnateljska mesta v Vrbi, Šentjakobu, Lipi, Področci, ki so bila ustrezno zasedena z novimi imenovani ravnateljevi. Na razpis za Škofiče se je prijavilo šest učiteljev, pet jih je imelo kvalifikacijo za dvojezični pouk, ena pa ne. 15. aprila je bila torej seja kolegija okrajnega šolskega sveta Celovec-dežela, na kateri so člani kolegija politično odločili, da se razpis ponovi.

Kakšno je razmerje v tem kolegiju glede pripadnosti strankam?

Ljudska stranka in svobodnjaki imajo sedem predstavnikov, socialdemokrati pa šest in tak je bil tudi rezultat glasovanja. Po mojem mnenju bi se moral kolegij odločiti po kvalificiranosti kandidatov in pri tem bi morala imeti dvojezična kvalifikacija absolutno prednost. Tako sem na seji tudi argumentiral, kajti škofiška ljudska šola je po vseh kriterijih dvojezična. Naj jih kar navedem:

- imenovanje šole v manjšinskošolskem zakonu;
- prijave šolarjev k dvojezičnemu pouku (24 od skupaj 93, kar je preko 25%) na vseh šolskih stopnjah;
- organiziranost šole po manjšinskem šolskem zakonu (višje organizirana). Kolikor bi bila šola enojezična, bi imela samo štiri razrede na vseh štirih šolskih stopnjah, ima pa jih sedem in še predšolski oddelek in tako je bila ob adaptaciji pred dvema letoma tudi grajena.);
- vodstvo ljudske šole v Škofičah j bilo doslej dvojezično.

Imate kaj podatkov o poteku letošnjih prijav k dvojezičnemu pouku?

Ne, še ne. Od deželne vlade še nisem dobil podatkov, prav za Škofiče pa sem iz ozadja že nekaj slišal, da je sedanja provizorična ravnateljica bolj priporočala prijave k neobveznim vajam iz slovenščine.

To je bilo kar res, saj, kolikor vem, so bili nekateri starši precej v dvomih, predvsem za-

to, ker so slišali argumentacijo, da pomeni prijava k dvojezičnemu pouku tudi priznavanje k slovenski narodnostni skupnosti!

Žal se ti starši niso prišli informirati k meni na Deželni šolski svet, oddelek za manjšinsko šolstvo.

Franz Wiegele

Kakšen je bil torej rezultat seje na okrajnem šolskem svetu?

Ker se niso mogli zediniti, so glasovali za predlog članov ÖVP in FPÖ, da naj deželna vlada razpis ponovi, in kar je najhujše, izpadel naj bi pogoj dvojezična kvalifikacija.

Ta razpis naj bi torej omogočil enakovredno kandidacijo tudi enojezičnim učiteljem, torej tudi sedanji enojezični provizorični ravnateljici v Škofičah!

Brazilska delegacija na Dvojezični TAK

Po obisku ministra za pouk brazilске zvezne države Minas Gerais Maresa Guie na Koroškem in na Dvojezični zvezni trgovski akademiji v Celovcu novembra lani se sodelovanje nadaljuje. Uresničuje se tedaj podpisan protokol, po katerem bo Avstrija strokovno pomagala ustanoviti v tej brazilski zvezni državi dvojezično trgovsko akademijo po vzoru Dvojezične TAK v Celovcu. Medtem je bila že ustanovljena delovna skupina, v kateri so strokovnjaki avstrijskega in brazilskega ministrstva za pouk.

Prejšnji teden, 20. aprila, pa

Prav tako je! Kolegij je ob tem anuliral oz. izničil vse kriterije, po katerih je škofiška šola dvojezična. To pa pomeni, da objektivizacija glede na dvojezično kvalifikacijo pri kandidaturi sploh ne bo več pomembna in da bo o kandidaturi odločilo politično razmerje. Prav zaradi tega ostajam pri svojem stališču in se ne strinjam s takim ponovnim razpisom.

Imate pri tem kake možnosti?

Naš oddelek doslej niso povprašali za mnenje, zato jim ga imam možnost posredovati. Zanimivo je tudi to, da so za šolo Brdo pri Šmohorju tedaj razpisali enojezično ravnateljsko mesto, jaz sem predlagal dvojezični razpis, pa mojega mnenja niso upoštevali, tokrat pa so dvojezični razpis izničili in spet uvedli enojezičnega.

Kakšne možnosti imate kot vodja manjšinskošolskega oddelka, da spremenite nadaljnji potek dogajanja.

Možnosti so sicer majhne, vendar jih bom v popolnosti izkoristil. Moj protest sem že vložil v protokol na sami seji in ga tudi utemeljil s tem, da mora ravnatelj vrednotiti kvaliteto dvojezičnega pouka in v primeru odsotnosti učitelja tega tudi nadomeščati, česar pa enojezični ravnatelj ni sposoben. Nadalje se bom obrnil na sosvet slovenske narodnostne skupnosti in na zvezno ministrstvo za pouk in tudi na Urad zveznega kanclerja, od katerega bom zahteval natančno pravno razlago.

Razmišljate tudi o pritožbi na ustavno sodišče?

To pa je stvar manjšinskih narodnopolitičnih organizacij, kot pristojni uradnik pa pri tem lahko strokovno sodelujem.

Hvala za pogovor.

Davčna reforma z novim letom

Po mnenju dr. Ambrozya mora davčna reforma postati veljavna že 1. januarja naslednjega leta. Na ta način bi se zaradi prihranka pri davkih povečala privatna poraba, kar bi pomenilo precejšen impulz za gospodarstvo. Vsako odlaganje reforme bi bilo za dežele in

za državo samo kratkoročen uspeh, kritizira Ambrozy drugačne namene nekaterih.

Sredstva pa, ki bi zaradi reforme ne bila več dosegljiva, pa morajo člani vlad izbrskati drugje, npr. s prenamembami proračunskih sredstev.

Kdor ne vidi svoje preteklosti, je slep tudi za sedanjost

Spominska proslava v Selah

Z njimi in zanje je potekala spominska proslava v Selah

„Sie sind nie und waren nie ehrlos...“ je izjavil bivši državni predsednik dr. Kirschläger ob svojem obisku pred leti v Selah. Petdeset let je minilo, odkar so obglavili 13 žrtev, trinajst upornikov, ki so storili to, kar jim je narekovala vest, srce in pričakovanje. Uprli so se z mislijo in dejanjem nečloveškemu režimu. Niso bili intelektualci, preprosti ljudje so bili, vsakdanji, pošteni.

„Našega naroda niso mogli streti sovražniki, vstal je. Stremo ga lahko samo mi sami s tem, da od njega odpadamo, se ga sramujemo in ne cenimo...“

Šest društev iz okolice, od koder so bile žrtve doma, je pripravilo spominsko proslavo in tako dostojno počastilo spomin nanje. V pridigi pri slovesni maši je domačin župnik Ivan Olip opozoril na časovno povezavo med tragičnimi dogodki v varšavskem getu in pomorjenimi selskimi žrtvami. „V četrtek po veliki noči, 29. aprila 1943,

je bila velika noč. V tem vidim globoko simboliko. Velika noč je praznik življenja, praznik vstajenja. Obglavljeni niso mrtvi, njihova žrtev ni bila zaman. Umrli so za narod, za svoje prepričanje, za svobodo. Umrli so, da mi živimo. Njihove žrtve so obrodile sadove. Našega naroda niso mogli streti sovražniki, vstal je. Stremo ga lahko samo mi sami s tem, da od njega odpadamo, se ga sramujemo in ne cenimo vrednot, za katere so tisti, ki se jih danes spominjamo, šli v smrt. „Žrtve naj nas spominjajo na to, da bomo odločno nastopali proti vsakemu poskusu vnašanja sovražstva med slovensko in nemško govoreče. Ostati moramo budni ob razraščanju radikalizma, fašističnih grupacij, ob verski in politični nestrpnosti, ob nekvalificiranih sumničenjih v zvezi s slovenskimi ustanovami in slovensko državo.“

Jurij Pasterk, eden od trinajstih obglavljenih, je izjavil, preden so ga odvedli pod giljotino: „Morijo nas, ker nočemo umreti. Vi, ki ostanete živi, ne dovolite, da bi prepovedali naš jezik in naše pesmi.“

V cerkvi je zazvenela Haydnova maša „Missa brevis St. Joannis de Deo“, pel je Mešani zbor Sele pod vodstvom Romana Verdela ob spremljavi članov Slovenske filharmonije (na orgle je igral Bruno Petrischek), solistka pa je bila članica celovškega mestnega gledališča Gabriela Vrancanau.

Položili so cvetje

Po maši pa so zastopniki organizacij in društev položili vence na grobove obglavljenih. Ecce homo, glej! človek, pesem svečana in otožna, ljudje so v duhu poklekli pred preprosto, enostavno veličino žrtev, ki so razumele, da je bila „Endlösung“ namenjena vsemu, kar ni bilo nemškega.

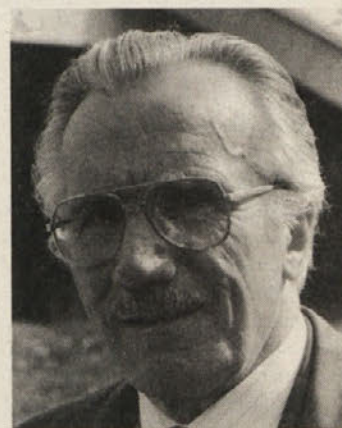
V farni dvorani se je nadaljeval kulturni program, ki so ga oblikovala pevška društva iz Sel, Borovelj, Železne Kaple in z Obirskega. Odlično izbrano slovensko poezijo so recitatorji zelo dobro pripravili in so smiselno vodili skozi program: Branko Korotaj, Silvija Male, Nanti Olip, Monika Korotaj, Katja Roblek, Toni Stern in Herman Oraže.

Spomini na strašne dni

Dr. Tone Jelen, odvetnik na Dunaju in doma iz Libuč, pa je navzočim prosto pripovedoval iz svojih spominov na žrtve, s katerimi je bil v gestapovskih zaporih v Celovcu. Pretresljivo je opisal sotrpine in rekel: „Kako je bilo res? Tega tudi jaz ne morem povedati, lahko povem le svojo resnico. Objektivne zgodovine ni, vsak razlaga svojo resnico. Sto let so pripravljali holokavst za nas. Procentualno je imel naš narod morda še več žrtev kot večji narodi. Človeška duša je kot globok vodnjak. Na dno se useda sol, voda je bistra. Ko pa se razburka, se dvigne vse, kar leži na dnu, tako kot v življenju pride vse na površje. „Strah ne mine, v mirnem času je samo usedlina, v težkih časih pa je živ kot vedno.“

„Človeška duša je kot globok vodnjak. Ko se razburka, se dvigne vse, kar leži na dnu, tako kot v življenju pride vse na površje.“

Dr. Jelen je pripovedoval o žrtvah, o begunskih zaporih, o

Odvetnik dr. Tone Jelen

bunkerjih okoli Sel, o nesrečnem dnevniku, ki je padel nacistom v roke, o celovških zaporih, o svojem obupanem poskusu, da se je s pritožbo v Berlin rešil smrtnih obsodbe. „Težko je v nepesniških besedah povedati, kar si občutil: strah, bol na vseh plateh, ki je včasih prišla do izraza tako, da se nisi mogel znajti, da nisi več vedel, kaj počenjaš. Prepričan sem, da so bile smrtni obsodbe sklenjene že vnaprej, zato, da bi ustrahovali prebivalstvo. Cilj je bil znan: da bi končno „rešili koroško vprašanje“, kot sta Maier-Kaibitsch in Rainer rekla v deželnem zboru.“

Med cerkvijo in pokopališčem

Opomin bodočim rodovom

Svečanost v Selah je bila seveda namenjena spominu na žrtve, vendar bi ne imela svoje teže, če bi ne bila usmerjena v bodočnost: spomin je pomemben zato, da bomo znali krojiti svojo usodo, da se bomo zavedali vrednot, za katere se splača živeti in za katere so dali pošteni ljudje svoja življenja.

Selski župan Engelbert Wanner je poudaril: dali so svoja življenja, ker niso trobili v en rog za čast tretjega rajha. Iz pripovedovanja lahko zvedemo, kako je bilo ljudi strah, kakšna nevarnost je grozila, če si spregovoril eno samo napačno besedo. Kako hitro se lahko vse spremeni: zob za zob, oko za oko. Včeraj prijatelj, danes sovražnik. In tudi mi nismo

izvzeti. Današnja generacija ve o tej dobi malo ali nič. A stari duh nastavlja svoje pasti, zato je pomembno, da mladina zve, kje so korenine današnjega blagostanja.

Župnik Ivan Olip med pridigo

Zastopniki organizacij in društev polagajo cvetje

Silvija Male, ena od recitatork

KULTURNI KOTIČEK

Teden slovenskega filma v Celovcu

Slovenski film je star 45 let. Na pobudo H.D. Sihlerja, odgovornega za program Alternativnega kina in dobrega poznavalca slovenskega in nekdanjega jugoslovanskega filma, bo tokrat izveden obširen prikaz slovenskega filma – skupno 16 filmov – v celovski kinodvorani „Kammerlichtspiele“. To pa ni prvi teden slovenskega filma v Celovcu in na Koroškem, začetki predvajanj segajo že v povojna leta.

Slovenska prosvetna zveza je v prvem desetletju po 2. svetovni vojni z lastnim filmskim projektorjem po slovenskih prosvetnih društvih občasno predvajala slovenske filme. V šestdesetih, sedemdesetih in osemdesetih letih se je to dogajalo bodisi s predvajanjem posameznih filmov bodisi z organiziranjem tednov. Ta dejavnost pa ni potekala brez težav: leta 1972, ob pogromu na dvojezične table ni bilo mogoče izvesti festivala slovenskega filma, to pa se je ponovilo tudi v osemdesetih letih v „Haus der Heimat“ v Dobrli vasi. A če kdo misli, da je bila kulturna izmenjava na filmskem področju težavna zaradi ideoloških razlogov in da je „za to bil potreben zgodovinski preobrat v Sloveniji“, ta stvari precej poenostavlja. Težave so nam delali nekateri nepopoljšljivi nacionalistični krogi na Koroškem, nekateri pa so že v času prejšnjega sistema v Sloveniji brez pomislekov omogočali predvajanje slovenskih filmov, kot npr. v kinodvoranah na Čajni, v Šentjakobu, v Borovljah, v Sinči vasi in celo v Velikovcu. Filmske tedne pa je SPZ pripravljala skupaj z Alternativnim kinom tudi v Celovcu.

Na Koroškem si „ideoloških“ problemov zaradi slovenskega filma nismo ustvarjali. Zakaj neki, saj slovenski film v vseh svojih 45 letih nikoli ni bil sredstvo politične propagande, v njem je bilo v veliki meri zaznati oblike vsebinskega in estetskega nasprotovanja socialističnemu realizmu.

Res pa je, da je slovenski film težko prodril v Evropo. To še posebej velja za Avstrijo. Verjetno bolj zaradi ignorančnega odnosa in pa predsodka, da iz socialistične dežele ne more priti nič estetsko kvalitetnega. Tako so verjetno mislili v Avstriji, prej pa sta se teh predsodkov znebila Berlin in Pariz, mesti, kjer si svetovljanstvo in kultura podajata roke. V Avstriji pa smo predsodke o „zrelosti“ slovenskega filma prebijali skupaj z H. D. Sihlerjem.

Teden slovenskega filma poteka tokrat prvič sočasno poleg v Celovcu tudi v Gradcu, nato pa bo deloma še v Linzu in Innsbrucku. V retrospektivi bomo videli časovno urejen razvoj slovenskega filma, v večji meri v originalu, deloma pa z angleškimi in nemškimi podnapisi. Gre torej za prerez regionalne evropske filmske kulture, ki je zrasla v malem svetu slovenskega filma v zadnjih 45 letih.

Vsem, otrokom, mladini in starejšim, priporočamo, da si med 27. aprilom in 2. majem ogledate čim več slovenskih filmov.

Janko Malle

Spet odlični Ikarus

Če ne bi pomotoma prišlo do terminskega nesporazuma, bi bila udeležba gledalcev na petkovem nastopu Plesnega teatra Ikarus v Mladinskem domu v Celovcu prava sramota. Vendar ne za ansambel, temveč za slovensko in t. im. interkulturalno srenjo Celovca in bližnje okolice.

Plesna prireditev je imela naslov Vsak z vsakim in potem obratno, sestavljena pa je bila iz dveh delov. V prvem sta plesalca iz Ljubljane Nataša Tovičar in Gregor Kamnikar pre-

stavila odlično koreografijo, podloženo z glasbo od bog ve kod. V programskem listu je pisalo Ruski cigani, Vlado Divljan, Bratje Jovanovič, Dead Can Dance, gledalec pa bi si z ozirom na sedanjo občutljivost lahko predstavljal tudi Bosno, Kosovo in morda tudi Srbijo.

Drugi del je bila koreografska predelava „Maričke“ za manjši plesni ansambel z vso mogočno izraznostjo. Upamo, da bomo ta plesni večer v Celovcu lahko še videli!

„Po več kot dvajsetih letih...“

Od včeraj pa do prihodnjega torka, 3. maja, v Celovcu in Gradcu teče teden slovenskega filma. Poleg obeh slovenskih kulturnih organizacij je največ organizacijskega in vsebinskega dela za predstavitev slovenske filmske proizvodnje opravil programski vodja Alternativnega kina, velik poznavalec in filmski kritik Horst Dieter Sihler z Bistrice v Rožu. Za naše bralce in obiskovalce predstav v filmskem tednu smo mu zastavili nekaj vprašanj.

Gospod Sihler, iz kakšnih nagibov ste se odločili organizirati teden retrospektive slovenskega filma?

Povsem enostavno: v naš kino dobimo filme iz Latinske Amerike, Mehike, Kitajske in bog ve od kod še, a filmov izpred vrat, tako rekoč izpred nosa ne pozna nihče. Toda to je očitno najtežje, namreč kulturna izmenjava med sosednjimi deželami, še posebej v naši posebni situaciji. Že pred več kot dvajsetimi leti sem pripravil festival slovenskega filma,

Pogovor opravila Vida Obid, povzel Jože Rovšek

zelo skrbno smo v Ljubljani izbrali filme, to je bilo v juniju 1972. leta, nekaj pred viškom konflikta zaradi dvojezičnih napisov. Tri dni pred pričetkom pa se je zgodilo, kar se je moralo zgoditi: vrgli so nas iz Volkskina. Telefoniral sem v Ljubljano in dejal: „Žal mi je, prijatelji, nimam kina, vse skupaj moramo preložiti za nedoločen čas!“ To, da je ta preložitev trajala preko dvajset let, dovolj pove o situaciji. Popravek je zelo pozen.

Koliko poznate slovensko filmsko proizvodnjo?

Prvi slovenski film sem videl nekako v letu 1963. To so bili Samorastniki. O njih sem napisal dolgo zgodbo in jo objavil v KTZ in Landeszeitung. To je bil moj začetek. Tedaj sem odkril Prežihovega Voranca, ki sem ga potem bolje spoznal preko Messnerjevega prevoda. Leta 1966 sem bil kot novinar za filmsko umetnost prvič na festivalu v Pulju. Rekel sem si: dežela, ki ima tako razvito grafiko, mora imeti tudi dober film. Že prvi večer sem v Areni, v največjem kinu na svetu s 15.000 gledalci, videl film Jožeta Babiča „Po isti poti se ne vračaj“ in fantastično reakcijo nanj. To je bila po moji oceni prava neorealistična umetnina.

Bil sem vžičen: nikogar od mojih nemških kolegov ni bilo tam, bil sem edini! Potem sem dolgo, vsaj petnajst let obiskoval vse festivale v Pulju in tudi v Beogradu, videl vse slovenske in jugoslovanske filme in o njih pisal v časopise od KTZ do Frankfurter Allgemeine.

Kako bi lahko ocenili slovenski film?

Slovenska filmska proizvodnja je majhna, zato pa zelo pregledna. Izpričuje razvoj lastne in svojstvene regionalne filmske kulture, ki jo danes lahko pojmuje tudi kot protiutež masovni produkciji Hollywooda in drugih velikih

filmskih industrij. In to videti je čudovito. Od prvih filmov Franceta Štiglica do Karpa Godine in mladih ustvarjalcev je napet lok, ki odraža dogajanja kot so npr. spopad z zgledi, pomembni koraki pri uvajanju tehnike, lastna regionalna kultura in literatura pa tja do komercialnih spekulacij, kar je sedaj že kar normalno. To pa je čudovit lok in tega smo si prizadevali prikazati tudi v tej naši retrospektivi. V slovenskem filmu pa je čutiti tudi neverjetno kulturo slike in slovenski umetniki kamere so sploh posebno poglavje. Slovenska kolegica Rapa Šuklje je postavila tezo o povezanosti kvalitete slovenskega filma z visoko ravno slovenske grafike in z dejstvom, da Ljubljana že od leta 1955 prireja edinstveni grafični bienale na svetovno najvišji ravni. In to že tedaj kot komunistična dežela. V to povezanost verjamem in prav zanimivo bi bilo opraviti disertacijo na temo „Vpliv slovenske grafike na slovenski film.“

Horst Dieter Sihler

Kakšen obisk filmskih predstav pričakujete?

To vprašanje je precej kočljivo. Enostavno ne vem. Ne vem, ali koroški Slovenci in Korošci sploh želijo videti slovenski film. V letih od 1985 do 1988 sem imel v kino-centru Wulfenia vrsto slovenskih filmov, vendar sem programsko izbiro prepustil SPZ. Nekaj časa je šlo zelo dobro, pozneje je zanimanje upadlo. Ne vem, morda zaradi izbora. Sedaj bomo poskusili, jeseni pa bi radi nadaljevali.

Kakšni bodo vaši nadaljnji projekti na področju filmskih predstavitev?

Dobro vprašanje v pravem trenutku. Prav te dni sem bil na filmskih dnevih pri Bayreuthu na Bavarskem, kjer so predvajali filme iz dežel nekdanje Jugoslavije. Naša retrospektiva v Celovcu in Gradcu ni edini primer – teden dni za nami bodo na Dunaju v programu Viennele pokazali trideset filmov iz stare in nove Jugoslavije. To si razlagam takole: ljudje imajo sedaj strašno slabo vest. Štirdeset let se noben hudič ni zmenil za jugoslovanski film. Mene so zmerjali s komunistom, če sem pokazal kak film z vzhoda, četudi je bil kritičen do sistema. Enostavno ni bilo nikakršne diferenciacije. Celih dvajset let med Petrovičevim filmom Srečal sem srečnega Cigana in Kosturičinim filmom Tyme Of The Gipsy, tudi filma o Romih, nemška kinematografija ni odkupila več kot pet jugoslovanskih filmov, in to kljub mednarodnim priznanjem na filmskih festivalih. In sedaj nanadoma zgodovinski preobrat. Lahko se le čudimo. V našem pregledu smo zajeli predvsem starejše filmsko obdobje. Iz novejšega bo predvajan samo film režiserja Godine. To moramo dopolniti. Spoznal sem slovenske režiserje, na zalogi so še krasna dela in te si bomo, upam s pomočjo slovenskih kulturnih organizacij, ogledali jeseni.

Hvala za pogovor.

Kakšno televizijo si želijo Slovenci v Italiji?

Pretekli petek je komisija Slovenske skupnosti za kulturo in občila v Trstu opravila posvet na temo Kakšno televizijo si želimo? Nanj je povabila tudi predstavnik manjšinskih televizij iz Koroške, Južne Tirolske in Kopra/Capodistria. O izkušnjah slovenskega oddelka ORF je na posvetu poročal njegov vodja Mirko Bopataj.

Po uvodnih predstavitvah izkušeni omenjenih manjšinskih televizij je bila okrogla miza, na kateri so sodelovali predvsem odgovorni predstavniki slovenskega medijskega področja in italijanske radiotelevizije (RAI) iz Trsta.

Slovenci v Italiji že od leta 1975 čakajo na uvedbo slovenskega televizijskega sporeda. Že tedaj ga je napovedal zakon, ki pa doslej še ni bil uresničen. Lanskega decembra je bil objavljen odlok predsednika italijanske republike, ki potrjuje konvencijo o uvedbi slovenskih televizijskih sporedov, ki sta jo leta 1991 podpisala predsedstvo vlade in predsednik RAI. S tem ne bi smelo biti več pravnih ovir za začetek oddaj. Deželna komisija slovenske skupnosti je s petkovim posvetom začela široko razpravo, ki naj bi dala najboljše odgovore, kakšno televizijo si Slovenci v Italiji sploh želijo.

Slovenska pesem v grebinjskem kloštru

Dani

Grebinjski klošter je bil nedeljo po veliki noči koncertno prizorišče duhovnih pesmi in glasbe. Nastopile so pevske skupine, ki si želijo več medsebojnega razumevanja in sodelovanja. Publika, ki je do zadnjega kotička napolnila prijeten ambient in prišla z velikimi pričakovanji, ni bila razočarana. Sodelovali so sledeči zbori: cerkveni zbor „Stift Griffen“, moški zbor „MGV Scholle“ iz Vovber, Gem. Chor „Griffen“, Leitgebova tovarniška godba na pihala in mešani zbor SPD „Danica“ iz Šentprimoža. Zapeli in zaigrali so spiritalne, velikonočne pesmi in druge duhovne pesmi skladateljev Brucknerja, Gallusa, Smola, Gounoda, Bielba idr.

MePZ „Danica“ je tudi tokrat uspešno izvedel svoj zahteven spored in prejel od občinstva in nastopajočih številne čestitke. Pevke in pevci „Danice“ pa so bili veseli povabila, saj se tudi sami pri-

zadevajo za boljše sodelovanje med slovensko in nemško pojočimi skupinami. Ob koncu so vsi nastopajoči ob spremljavi godbe na pihala izvedli „Spiritual Rhapsodie“ skladatelja Yoderja. Dirigiral je Thomas Rapatz, ki je bil tudi podubnik in glavni organizator prireditve. Med posameznimi nastopi je zelo občuteno brala pesmi Brigitte West. Ob začetku je zamisel pozdravil domači župnik H. Dersula, ob koncu pa se je vsem nastopajočim v imenu tržne občine Grebinj zahvalil kulturni referent H. Bergmoser, ki je tudi v svojem imenu izrazil veliko veselje in občudovanje nad koncertom in še posebej podaril, da ga veseli, da take prireditve niso samo regionalnega značaja, temveč ubirajo pot multikulturalnosti. V soboto, 3. aprila, je bil enak koncert v samostanu v Dobrli vasi, na katerem je sodeloval mešani zbor SPD „Srce“ iz Dobrle vasi.

KULTURNE NOVICE

Spittal:

Končan kulturni teden

Prejšnji petek se je s koncertom Mešanega pevskega zbora Jakob Petelin Gallus in Moškega pevskega zbora Valentin Polanšek z Obirskega končal Kulturni teden koroških slovencev v tem glavnem zgornjekoroškem mestu. Po koncertu so se sestali predstavniki dvanajstih slovenskih prosvetnih in zgornjekoroških društev in se dogovorili za sodelovanje na kulturnem področju. Napovedanega pobratenja seveda ni moglo biti, saj se društva v glavnem doslej niso poznala. Zanimanje za slovensko kulturo na zgornjem Koroškem je bilo precejšnje, prireditve pa dokaj dobro obiskane. To velja tudi za literarno branje prejšnji četrtek, na katerem so nastopili Fabjan Hafner, Gustav Januš, Andrej Kokot in Florjan Lipuš.

Globasnica: Srečanje mladinskih zborov

Krščanska kulturna zveza in Slovensko kulturno društvo v Globasnici sta v nedeljo v globaški ljudski šoli priredila tradicionalno Srečanje mladinskih pevskih zborov, na katerem so nastopile mladinske in otroške skupine z Radiš, iz Galicije, Škocijana, iz Mohorjeve ljudske šole v Celovcu, iz Kotmare vasi, Šentlipša, Šentilja in seveda domači otroški zbor iz Globasnice. Za dodatek pa je zaigrala še Godba na pihala KPD iz Šmihela.

Dobrla vas: Dežela ob Dravi

Na tradicionalnem koncertu Dežela ob Dravi prejšnji četrtek so nastopili domači mešani pevski zbor Srce, Vokalna skupina Lipa iz Velikovca, Obirski ženski oktet ter letos prvič tudi MGV Eberndorf. S tem je prireditve, ki ima namen povezovali obe narodni skupnosti v občini, izpolnila pričakovanje. Upati je, da se bodo odslej nemško govoreče skupine odzivalo vabilom SPD Srce in skupno oblikovale dobrolski program „Dežele ob Dravi“.

Škofiče: Kamniški koledniki

Zelo kvaliteten kulturni program so v soboto popoldne v Škofičah izvedli Kamniški koledniki: basist Rok Lap, baritonist Janez Majcenovič in ljudska umetnica Kati Turk. Spremljali so izlet slepih in slabovidnih iz Kamnika in Domžal.

Poletne počitnice 1993

Otroška kolonija v Dobroljah ob Baškem jezeru

V poletnih mesecih, v času počitnic, tudi naši otroci potrebujejo dopust z lepimi doživljaji in spomini, ki še dolgo ostanejo živi.

Počitniška ponudba „Kärntner Kinderfreunde“ omogoča poseben program za prosti čas. Otroci lahko izbirajo v skladu s svojimi nagnjenji.

Letos bomo z vključitvijo otrok iz Slovenije in Koroške poskrbeli za dvojezičen in interkulturalni počitniški program.

Za otroke bodo skrbeli sodelavci in sodelavke „Kärntner Kinderfreunde“, Zveze prijateljev mladine Slovenije in Slovenske prosvetne zveze, ki so za svoje naloge dobro pripravljene, predvsem pa imajo otroke radi.

Kolonija bo v Dobroljah ob Baškem jezeru/Drobollach am Faaker See, Kinderfreundeheim (Dom prijateljev otrok), Anton Falle Weg 14, 9580 Dobrolje/Drobollach.

Otrokom bodo na voljo:

- lastna plaža
- športna in druga igrišča
- zabava ob žaru
- izleti in sprehodi
- hobi center
- namizni tenis
- plavalni tečaj in izpit
- razne igre

Termin (14 dni): od 31. 7. do 13. 8. 1993

Starost: 6 do 15 let

Cena: 3.160 šil. - otroci članov Kinderfreunde in slovenskih prosvetnih društev
3.410 šil. - otroci članov SPÖ
3.620 šil. - nečlani

Podpore: Možno je dobiti podporo bolniške blagajne. Namesto Vas lahko vloži prošnjo organizacija „Kinderfreunde“ in z bolniško blagajno tudi obračuna. Člani sindikata javnih služb (Gewerkschaft Öffentlicher Dienst) lahko zaprosijo za podporo tudi pri svojem sindikatu. Podpora bolniške blagajne znaša med 90 in 100 šil. na dan.

Storitve: V ceni je polni penzion, program, oskrba, zavarovanje, pri domačih turnusih tudi prevoz.

Rezervacija: Počitniško mesto je rezervirano šele, ko naplačate 1.500 šil. in vložite prijavnico. Ostali znesek morate plačati najkasneje 10 dni pred začetkom letovanja s položnico, ki vam jo bomo poslali, na račun pri Bank Austria, št. konta 437 048 408.

V primeru, da letovanje odpoveste, moramo zadržati 10% skupnih stroškov za že opravljene storitve.

Prijava: Prijavite se lahko takoj. **Prijavnico prejmete pri Slovenski prosvetni zvezi**, Tarviser Str. 16, 9020 Celovec (tel. 0463/ 51 43 00/20), izpolniti pa jo je treba v dvojniki. Pošljite jo na naslov Kärntner Kinderfreunde, 9020 Klagenfurt/Celovec, Bahnhofstr. 44.

Prosimo za pravočasno prijavo, število udeležencev v počitniškem domu je omejeno.

Za nadaljnje informacije vam je na razpolago Slovenska prosvetna zveza.

Vesele počitnice in nasvidenje v Dobroljah!

Elisabeth Herzele,
predsednica Kinderfreunde

Karin Lassnig-Bauer,
tajnica Kinderfreunde

Romana Savnik,
Zveza prijateljev mladine
Slovenije

Janko Malle,
Slovenska prosvetna
zveza

Open-Air v Celovcu

Na celovškem sejmišču bo 7. maja prava poslastica za ljubitelje rock glasbe. Nastopili bodo slaviti Gipsy Kings, poleg njih pa še Riko und Band in die Soul Brothers. Za vse podrobne informacije povprašajte na naslovu: Boris Michael Rasi, Avgust Jakschstr. 1, tel 0463/50 22 37.

Jezik je duša

JANKO MESSNER

TIPI IN TIP

Naš tednik (19. 3. t. l.) ima zapisano na strani Športa: „Vaš tip za to tekmo (SAK proti Lienzu)?“ Ta (novinarski) tip se mi je zameril: Ljudi pa tudi predmete delimo v različne tipe: mediteranski tip hiše, razmišljajoč tip človeka, bila je športni tip, (pogovorno) ta pa ni moj tip (ne ustreza mojemu okusu, mojim predstavam), s tem tipom nočem imeti opravka... Tip pa je tudi čut za zaznavanje predmetov z dotikom, pritiskom (Tastsinn): imeti dobro razvit tip, vid in voh. Slepci prepoznavajo predmete s tipom. Tudi glagol tipati (tasten) ima opredeljeno uporabnost: tipala je otrokovo vroče čelo, začel je žensko objemati in tipati, po koroške šlatati, v temi je predvidno tipal proti izhodu, včasih kak pesnik v svojih verzih tipa v nov svet, mesečina pa skozi lino ipd. - Za nemški Tip v pomenu Hinweis, Wink ali Rat iz jezika borze in stav pri konjskih dirkah (jemandem einen guten Tip geben) pa je treba reči, da je zavzel vprašljivo mesto tudi v športu, kjer gledalci navadno ne stavijo denarja, ali to je njihova stvar. „Našemu tedniku“ si ni treba izposojati takšne „tipe“ pri Nemcih. jaz bi po slovensko zapisal: *Gospod Gerdi Springer, vi ste nogometni strokovnjak, kaj pravi vaš nos o tej tekmi? Kaj pravi vaš voh o tej tekmi? Ali pa: kaj menite o tej tekmi?*

Pa tudi v drugem vprašanju je novinarju spodrsnilo: „Se bo prednost desetih točk za SAK tekmo prvenstva povečala oz. zmanjšala?“, Ta njegov „tekmo“ je grd ko smrtni greh, kaj res nima Slovenskega pravopisa na mizi? Tam bi bil našel pri tej besedi ničlo! In bi se bil potem lahko odločil za „med prvenstvom“ ali pa še bolje: „s prvenstvom“. Podoben jezikovni nepridiprav je njegov „oziroma“ namesto lepšega prislova ali: se bo prednost desetih točk povečala ali zmanjšala. Namesto „danes oziroma jutri“ pravimo pravilno: danes ali jutri, namesto „ravnatelj oziroma njegov namestnik“: ravnatelj ali njegov namestnik. - In tudi v tretjem vprašanju je napaka: „V zadnjem času me je ekipa presenetila z izredno borbenostjo, čemur ni bilo vedno tako. Že beseda „izredna“ (borbenost) nam pove, da je v prejšnjih časih ekipa prikazovala samo „redno“ borbenost, tako bi si bil res lahko prahrnil ta grdi, napačni privesek, „čemur ni bilo vedno tako“. V četrtem vprašanju pravi namesto očitna živčnost - „očividna živčnost“, namesto menim pa „mnenja sem“. In tako naprej do konca pogovora. Tudi skleпно vprašanje jezikovno ni izčiščeno...

Dotrpel je župnik Štefan Messner

*Nasilju se uprl je tvoj svobodni duh,
mož beseda bil si skozi vse življenje;
kakor Jezus tvoj prenašal si trpljenje,
s sabo trd, a drugim dober kakor kruh.*

Tako je pokojnemu župniku Štefanu Messnerju v slovo zapisal njegov brat Janko. Vrstice preberimo večkrat, kajti v njih je veličina pokojnikovega življenja!

† Štefan Messner

Že dolgo se ni več pojavljal v javnosti, od nesreče leta 1980, ki ga je priklenila na invalidski voziček. Farani Železne Kaple pa so svojega župnika videvali, saj je bil še vedno dejaven in v veliko oporo in pomoč duševnemu pastirju Poldeju Zundru.

Štefana Messnerja ni več. Ostaja pa nanj veličasten spomin zaradi njegove pokončnosti in neuklonljivosti pred krivicami in tiranstvom. Tedaj,

ko je bilo najhuje in najbolj nevarno, se je izkazal njegov značaj. Uprl se je nemškemu škornju in iz njegove vojske na Finskem in Norveškem zbežal na Švedsko, kjer je kot dušni pastir opravljal svoje poslanstvo. Prav to je še posebej poudaril mariborski naslovni škof dr. Vekoslav Grmič ob poslovitvi od pokojnega pred zbrano žalujočo srenjo v minonški cerkvi.

Štefan Messner se je rodil v Petrovi družini v Dobu pri Pliberku 19. decembra 1913. Po končani gimnaziji je vstopil v celovško bogoslužje in nato nadaljeval izobraževanje v št. Juriju ob Jezeru. Leta 1939 je bil posvečen za duhovnika.

Po vrnitvi iz Švedske je bil najprej kaplan v Železni Kapli, nato župnijski upravitelj v Pokrčah in kasneje, od 1953 do 1984, župnik v Železni Kapli. Še po upokojitvi je bil vnet podpornik misijonov.

V petek, 23. aprila, ga je velika množica njegovih sorodnikov, prijateljev in nekdanjih faranov pospremila na njegovi zadnji poti na pokopališču v Nonči vasi, kamor je želel leči k večnemu počitku.

ZAHVALA

Petrova rodovina v Dobu pri Pliberku se pristrčno zahvaljuje vsem pogrebem, ki so v petek, 23. aprila t.l., pospreмили duhovnika Štefana Messnerja na njegovi zadnji poti na domačem britofu v Noči vasi: mariborskemu škofu dr. Vekoslavu Grmiču, celovškemu škofijskemu kanclerju dr. Mihlu Krištofu, dekanu Petru Štuckerju in župniku Poldetu Zundru za pogrebni obred ter vsem številnim ostalim stanovskim tovarišem, kapelskim pevcem, pokojnikovim prijateljem in znancem od vsepovsod.

Humanitarna pomoč za begunce v Trziču

Begunci, nastanjeni v Počitniškem domu Krško na Ljubljani, so z veseljem sprejeli darila, ki so jih pripeljali koroški Slovenci iz Avstrije.

Bilo je prijetno, pa vendar ne tako, da bi lahko pozabili na grozote, ki se dogajajo v Republiki BiH. Ob odhodu smo si zaželeli srečno z eno samo željo, da bi se begunci čimprej vrnili na svoja ognjišča.

Nasilja in morije v Republiki BiH še ni videti konca, zato so se gospa Maja Millionig in njen soprog z gospo Kupper odloči-

li da za velikonočne praznike obdario begunce, ki so začasno nastanjeni v samskem domu Gradbinec v Trziču. Vsi v tem domu so prejeli darila, med katerimi so bile igrače, sladkarije, šolske potrebščine itd. ter volna. Večina žena spretno plete in kvačka, zato so bile volne še posebno vesele.

Za poklonjeno humanitarno pomoč se v imenu beguncev iskreno zahvaljujemo organizatorjem – gospe Maji in njeni mami iz Avstrije in gospe Roblekovi iz Trziča.

Peter Meglič

Kdo ima rabljen pralni stroj, s katerim je še mogoče prati, pa ga ne potrebuje več? Družina beguncev iz BiH z dvema majhnima otrokoma bi vam bila zelo hvaležna!

**Prosimo, pokličite na telefon
0463/51 43 00/34 ali 40!**

Slovenski
vestnik
čestita!

za osebne praznike članom društva upokojencev Podjuna: **Katarini Picej** iz Nagelč, **Katarini Lipuš** s Plaznice, **Zofiji Sadjak** iz Podjune, **Ani Hašej** iz Kokij ter **Rozi Stefitz** iz Lovank; gospe **Hildi Lausegger, pdm. Mežnarjevi** iz Šentjanža v Rožu za 50. rojstni dan;

gospe **Antoniji Wieser** iz Slovenjega Plajberka za rojstni dan in god; gospodu **Juriju Kukežu** iz Koprivne pri Železni Kapli za 84. rojstni dan;

gospodu **Nužu Dovjaku-Znidarjevemu** z Borovnice v Selah za rojstni dan;

gospe **Katarini Pegrin** iz Sel za 90. rojstni dan;

gospe **Ivanki Konečnik** iz Globasnice za 83. rojstni dan;

gospe **Marti Polanšek** z Obirskega za rojstni dan;

gospe **Kati Kölich** iz Železne Kaple za 75. rojstni dan;

gospe **Mici Einspieler** z Žoprač za osebni praznik;

gospe **Anči Wolf** iz Šentjakoba za osebni praznik;

gospe **Leni Lampichler** z Radiš za 60. rojstni dan;

gospe **Marici Hartman** iz Celovca za rojstni dan;

gospe **Leni Tischler** iz doma v Tinjah za 97. rojstni dan;

gospe **Melani Begusch** iz Sveč za 60. rojstni dan;

gospodu **Janezu Writzlu** iz Šebna za osebni praznik;

gospodu **Mihu Sadjaku** iz Šmihela za osebni praznik;

gospodu **Stanku Vavtiju** iz Šmihela za osebni praznik;

gospe **Gertraud Bojevnik** iz Breznice za osebni praznik;

gospe **Milki Dobrovnik** iz Male vasi za rojstni dan;

gospodu **Tomiju Rogavniku, Rumpelnikovemu očetu** z Radiš za 70. rojstni dan;

gospe **Fridi Miklau** iz šentlipške fare za osebni praznik;

gospe **Tončki Potočnik** iz šentlipške fare za osebni praznik;

mladoporocencema **Nadji in Mitju Janežič**, ki sta pred kratkim stopila pred poročni oltar;

mladoporocencema **Sabini Hrast** iz Male vasi in **Karlu Sadjaku** iz Globasnice želimo vso srečo na skupni življenjski poti;

pravtako tudi mladoporocencema **Mariji in Štefanu Ressimannu** iz Ledinc na Trati;

gospe **Sonji Woschnak** iz Borovelj za rojstni dan;

gospodu **Petru Wieserju** za rojstni dan;

gospe **Moniki Gasser** iz Bilčovsa za rojstni dan;

gospe **Ančki Košat** iz Podgorij za rojstni dan.

NOVICE
IZ

SLOVENIJE

Slovenska pobuda za mir v BiH

Na konferenci o vojni na Balkanu, ki sta jo pripravila slovensko zunanje ministrstvo in center za strateške študije pri obrambnem ministrstvu pretekli teden v Ljubljani, je obrambni minister Janez Janša predstavil slovenski predlog vojaški zvezi Nato in Združenim narodom za razrešitev krize in ustavitve spopadov v Bosni in Hercegovini. Slovenija predlaga ustanovitev varnih območij, ki naj bi jih varovale sile Nata, ter ustanovitev in nadzor osi Jadransko morje-Zenica-Tuzla-Posavina, ki bi zagotovila preskrbovalno pot ter srbskim silam pretrgala koridor med vzhodno in zahodno Bosno. Po približnem izračunu bi Nato za to varovanje potreboval 30.000 dodatnih vojakov. Prav število vojaških sil pa

je osnovni pomislek predstavnikov zahodnih sil, ki so ga izrazili že na konferenci v Ljubljani.

Slovenski predlog je ob obisku v Washingtonu amerškemu predsedniku Clintonu in zunanjemu ministru Christopherju razložil tudi predsednik Milan Kučan.

Realno pa ima slovenski predlog bolj malo možnosti za realizacijo. Prisotnost sil Nata za daljši čas bi od sodelujočih držav zahtevala precej dodatnih finančnih sredstev, katerih pa se že sedaj skušajo otrestiti. Iz amerških virov se je zvedelo, da se ZDA bolj nagibajo k uničenju srbskih strateških položajev v BiH z bliskovito akcijo, ki bi jo izvedli po vzoru „Puščavskega viharja“ proti Iraku.

Slovensko-hrvaško dogovarjanje

Končno, že v enem tednu, naj bi bil pripravljen predlog sporazuma med Slovenijo in Hrvaško, ki ga je Hrvaška dolžna predložiti po zavrnitvi ratifikacije lanskoletnega sporazuma, ki ga je tedaj slovenska skupščina že potrdila.

Vodji delegacij slovensko-hrvaške komisije Peter Toš in Mate Granič sta preučila tudi probleme v zvezi s slovenskimi počitniškimi objekti v Istri in Dalmaciji. Slovenija zahteva oprostitev davkov za počitniške domove humanitarnih organizacij za letovanje otrok, občutno znižanje davkov za počitniške domove slovenskih delovnih organizacij ter oprostitev davkov za tiste domove, v katerih so bili (tudi brez dovoljenja) naseljeni begunci.

Vse pa kaže, da bodo v hrvaškem saboru sprejete tudi olajšave za številne slovenske lastnike vikendov in počitniških hiš ob hrvaški obali. Že pred dnevi je novi hrvaški premir Nikica Valentini izjavil, da je lanskoletni sklep o obdavčitvi (do 160 šil. po m²) počitniških objektov slovenskih državljanov več škodil kot koristil odnosom med obema državama, zato jih bodo izenačili z višino obdavčitve hrvaških državljanov ali pa davek sploh odpravili. Ob tem je tudi poudaril, da so lanskoletno turistično sezono v Istri in na reškem področju rešili prav Slovenci, zato mora biti Hrvaška za njihovo stalno letovanje ob hrvaškem morju še kako zainteresirana.

Caritas

ZBIRANJE
STARIH OBLAČIL

15. maja 1993

SLOVENSKI
VESTNIK Nadstrankarski
časopis
koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, Telefon 0463/514300-30, 33 in 40, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Urednika/Redakteure: Jože Rovšek, Sonja Wakounig.

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, telefaks 0463/51430071.

Oglasi/Anzeigen: Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30, 33 in 40, telefaks 0463/51430071.

Zastopstvo za Slovenijo: ADIT-DZS, Glonarjeva 8, 61000 Ljubljana, Slovenija, telefon 061/329761, telefaks 061/311123.

Letna naročnina: za Avstrijo 370 šil. (za upokojence 280 šil.); za Slovenijo 1500 SIT.

SLOVENSKI VESTNIK

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Četrtek, 29. 4. 11.00	v Sivi hiši na Dunaju Landesger. Str. 11	Komemoracija ob 50-letnici selskih žrtev	KSSŠ/D in Center narodne manjšine
Četrtek, 29. 4. 19.30	v domu v Tinjah	Iz časov, ko smo koroški Slovenci imeli dva mandata v deželnem zboru; predava univ. prof. dr. Stanko Hafner, Gradec	Dom v Tinjah
Petek, 30. 4. 20.00	v farni dvorani v Šmihelu	Razstava mojstrov domače obrti Jerneja in Mateja Kosmača	KPD Šmihel
Sobota, 1. 5. 20.00	pri Schwarzlinu v Pliberku	Vigredni koncert nastopajo: MePZ Podjuna, Mlada Podjuna, kvintet „Kralj Matjaž“ iz Libuč	Mlada Podjuna
Sobota, 1. 5. 19.30	v farnem domu v Selah	Trije vaški svetniki gostuje gled. skupina iz Podlippe (Slovenija)	KPD Planina
Nedelja, 2. 5. 14.00	pri Voglu v Šentprimozu	Redni občni zbor in srečanje ob materinskem dnevu, zapela bodo „Plazniška dekleta“	Društvo upokojeencev
Nedelja, 2. 5. 14.00	pri Trklinu v Selah	Srečanje ansamblov treh dežel; nastopajo „Fantje izpod Rogle“; družina Visič, Junge Lavantaler	Alpski klub
Petek, 7. 5. 19.00	v Galeriji Rožek – Šikoronja	Helga Duffek bere iz svojih del Uvodne besede Brane Kovič	Galerija Rožek
Petek, 7. 5. 20.00	v klubu KSSŠ na Dunaju	Literarno branje od 117-letnici Cankarjevega rojstva – Erwin Köstler bo bral iz svojih prevodov Cankarjeve „Dunajske proze“	KSSŠ/D
Sobota, 8. 5. 20.00	v farni dvorani v Žvabeku	Vigredni koncert nastopajo Oktet Suha, Vok. skupina „Lipa“; Mlada Podjuna, Pevsko-instr. skupina Žvabek, Edith Zechner, citre; Ivanka Polanc, Hubert Krop.	
Sobota, 8. 5. 20.00	v kulturni dvorani Kassi v Skocijanu	Vigredni koncert nastopajo – otr. zbor in MoPZ „Vinko Polanec“; ženski in moški zbor „Solidarnost“ iz Kamnika	SPD „Vinko
Sobota, 8. 5. 20.00	v farni cerkvi na Pečnici	„Shalom – mir – Friede“ – koncert duhovnih pesmi; nastopa mladinska skupina pod vodstvom Anice Lesjak-Ressmann	Mladinska skupina
Nedelja, 9. 5. 14.00	v farnem domu v Selah	Materinska proslava – otroci so pripravili igrice, petje, plese in deklamacije. Nastopil bo čarovnik Bogdan Fras – Mister Lee	KPD „Planina“
Torek, 11. 5.	v domu v Tinjah	Koncert ansambla za staro glasbo Ramovš Consort	Dom v Tinjah
Sreda, 12. 5. 19.30	v domu v Tinjah	Glasbeno-literarni večer; recitacija župnika Mirka Pichlerja ob cerkvenih pesmih z minoritskimi bogoslovci	Dom v Tinjah

RAZSTAVE

CELOVEC

– Galerija Carinthia, Alter Platz 30 – Hans Staudacher – Nove slike in grafike (do 30. 4.)

Knjigarna Mohorjeve – razstave „fotokrožka“ Koroške dijaške zveze (vodi Miha Dolinšek)

TINJE

– Dom v Tinjah – Stane Jarm – Kipi in akvareli (do 11. 5.)

VRBA

– Casineum – Chirs Nittel, akvareli; (do 30. 4.)

SEMISLAVČE

– Galerija Rožek – Šikoronja – Razstava del Iva Prančiča (do 16. 5.) odprto od srede do nedelje od 15. do 18. ure

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

18.10–19.00

Sreda, 28. 4. Glasbena sredo
Večerna 21.05 – 22.00 Večer slovenskih popevk

Četrtek, 29. 4. Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 30. 4. Slovenska narodna pesem – zrcalo narodne duše in izraz identitete – Nove izdaje ljudskih pesmi; pri treh založbah

Sobota, 24. 4.
6.30–7.00 Dobro jutro na Koroškem
18.10–18.30 1. maj

Nedelja, 2. 5.
6.30–7.00 Od pesmi do pesmi – od srca do srca – duhovna misel (žpk. Peter Sticker)
18.10–18.30 Od pesmi do pesmi – od srca do srca

Ponedeljek, 3. 5. „Kmetje se preusmerjejo: Prisila časa ali zapolnitev vrzeli?“

Torek, 4. 5. Nazaj iz kamene dobe. V pragozdu Irianjaye. Potopis

OBZORNIK

50-letnica upora v varšavskem getu

VARŠAVA. Na Poljskem so se prejšnji teden pod pokroviteljstvom predsednik Lecha Walense začele žalne svečanosti ob 50-letnici upora v ograjenem in zastraženem delu Varšave, ki ga danes poznamo pod pojmom Varšavski geto.

Ob koncu leta 1942 so Nemci v ta del mesta zaprli več kot pol milijona Židov. V začetku leta 1943 pa je Hitler izdal ukaz o likvidaciji getov v poljskih mestih. Na stotisoče Židov so takrat odpeljali v Treblinko, Auschwitz in druga taborišča smrti. Ker so Židje vedeli, da jih v teh taboriščih čaka smrt v krematorijih, so 19. aprila začeli upor, ki je trajal vse do 8. maja, ko so Nemci razstrelili poveljniški stolp, v katerem je padlo 140 židovskih borcev.

Veličastna proslava je bila pred spomenikom, ki ga je Hitler naročil postaviti v čast svoje zmage, udeležilo pa se je

tudi več tisoč tujih gostov, v glavnem razseljenih poljskih Židov ter internirancev v koncentracijskih taboriščih. Od tujih državnikov sta se proslave udeležila tudi izraelski premier Jichak Rabin in ameriški podpredsednik Al Gore.

Svečanosti v Varšavi so bile tudi ugodna možnost za zблиžanje krščansko-židovskih odnosov in prvič se je zgodilo, da sta židovski rabin in katoliški škof opravila skupno molitev v sinagogi.

Ob svečanosti so poljski mladi privrženci nacionalistične stranke sredi Varšave izvedli protizidovsko demonstracijo, vendar jih je policija razgnala.

Edini preživeli poveljnik vstaje v getu kirurg dr. Marek Edelman pa je v pogovoru z novinarji Evropo obtožil, da, tako kot takrat, ko je šlo za genocid nad Židi, ostaja ravnodušna in nemočna tudi ob sedanjem etničnem čiščenju v nekdanji Jugoslaviji.

Največji spominski muzej holokavsta

WASHINGTON. V središču ameriške prestolnice je predsednik Bill Clinton v četrtek odprl največji muzej holokavsta na svetu. Posvečen je spominu na 11 milijonov židovskih žrtev pred in med drugo svetovno vojno in tudi drugim žrtvam iz družbenih skupin in narodov, katerim je bilo namenjeno uničenje. „Hotel sem, da bi obiskovalci začutili tesnobo, moreče vzdušje, občutek, da jih kdo opazuje,“ je kot v opravičilo shrljivosti dejal židovski arhitekt James Freed, ki je zasnoval muzej. „Hotel sem,

da bi vsak krenil po stopnišču smrti.“

Pogled na zbrane taboriščne predmete je grozljiv. Kot simbolika pa je postavljenih na tisoče parov čevljev, katerih lastniki so pomrli ali zgoreli v taboriščih. Spremlja pa jih tekst: „Mi smo čevlji otrok in starih staršev iz Prage, Pariza in Amsterdama. In ker smo izdelani samo iz usnja, in ne iz mesa in krvi, smo ubežali ognju pekla.“

Otvoritve v Washingtonu so se udeležili tudi številni tuji državniki, med njimi tudi slovenski predsednik Milan Kučan.

Seminar:

Kako gradimo poceni hleve za prosto rejo goveda?

Referent: Di. Günther Egger, kmetijska zbornica

Čas: petek, 30. april 1993, 9.00

Teorija: (9.00 – 12.00) stara ljudska šola Šentjanž

Popoldne: ogled hleva in diskusija pri druž. Lorenza Müllerja, Šentjanž 16

Kmečka izobraževalna skupnost (KIS) in Strojni krožek Podjuna vabita na ekskurzijo.

Program:

1. ogled toplarne na bio-maso pri druž. Sticker v Šentpetru pri Šentjakobu v Rožu. Gospod Hanzi Sticker je kmet in se bavi tudi s proizvodnjo energije iz bio-mase, kurjavo na lesne sekance.

2. obisk Višje šole za gospodinjstvo poklice v Šentpetru pri Šentjakobu

3. obisk odbora za divjad v Rožeku

Čas: sobota, 8. 5. 1993

Odhod: 8.00 pred Zadrugo Pliberk 9.30 glavna avtobusna postaja, Borovlje

Vrnitev: okoli 15.30 iz Šentjakoba

Prispevek: 100 šil.

Prijave: najkasneje do 3. maja 1993 telefonsko na:

1) KIS – tel.: 0463/382438

2) SK Podjuna – tel.: 04230/692

Za okrepitev uprave v Dobrli vasi

iščemo

nameščenko/ca

Znanje slovenščine zaželeno. Če ste angažirani in želite delati v teamu, če hočete sodelovati v večajočem se trgovskem podjetju, pošljite pismeno prošnjo na naslov:

Rutar Center
v roke g. Figu

Eisenkappler Straße 10
9141 Eberndorf/Dobrila vas
Telefon (042 36)21 81 - 25

RUTAR
DOBRLA VAS · BELJAK · ŠENTVID
CENTER

Ženske in nogomet

Teden za tednom jih srečujem na nogometnih igriščih – žene, dekleta, matere nogometašev. Vedno so v ozadju, čeprav veliko žrtvujejo prav za to, da se njihovi moške, fantje, sinovi lahko posvetijo svojemu konjičku – nogometu. Stalno pišemo o njih in njihovih uspehih ali neuspehih, soproj in deklet, ki v bistvu delijo z njimi veselje in žalost, pa večinoma niti ne poznamo.

Zato sem se odločila, da vam, drage bralke in bralci, v prihodnjih številkah posredujem misli in mnenja teh zvestih spremljevalk.

Danes boste nekoliko spoznali življenje Ingrid Ramšak, žene trenerja in igralca SAK dr. Ivana Ramšaka. Vloga trenerja zahteva še več odgovornosti in časa.

Ingrid Ramšak:

„Nogomet je del našega življenja“

Kdaj si spoznala Ivana in kakšen je Tvoj odnos do nogometa?

Z Ivanom sva se srečala že v šoli in že takrat sem spoznala njegovo ljubezen do nogometa. Tudi zame je šport zelo pomemben in odkar sva poročena (11 let), je nogomet seveda del naše družine. Vedno sem Ivana rada spremljala na tekme, tudi hčerki, sedaj, ko pa sta že malo večji, pa ostaneta tudi sami doma, jaz pa še vedno spremljam moža. Nogomet me zanima in če bi bila fant, bi zagotovo tudi igrala.

Pliberku, sem videla, da to terja od njega še veliko več napora.

Sedaj, ko je trener pri SAK, sem seveda največ sama s hčerkama in moram seveda skoraj vse sama urediti. Med tednom za družino skoraj nima časa, tudi vikendi so zelo kratki, vendar skušamo zelo intenzivno izkoristiti vsaj tisti čas, ki nam še preostane. Hčerki sta tega vajeni in ni problemov, jaz pa se s tem načinom življenja tudi strinjam in Ivana prav v vsem podpiram in mu pomagam, kjer le morem. Razumem, da potrebuje šport kot protiutež za od-

PIŠE Eda Velik

mo ali po tekmi, če stori prekršek itd.?

Seveda lahko vsak v naglici stori kaj nepremišljenega, vendar pričana sem, da Ivan tega ne dela namerno, da bi koga poškodoval. Je pač vedno nekaj ljudi, ki morajo komentirati in ki mislijo, da se o vsem najbolje spoznajo, je pa tudi dosti takih, ki na vse to gledajo realno in normalno.

Je nogomet glavna tema tudi še doma?

Seveda vsako tekmo doma še enkrat analizira-

Ingrid Ramšak

Kako je potekalo življenje z Ivanom kot nogometašem in študentom medicine?

V začetku sva živela v Gradcu, Ivan pa se je vozil na tekme v Rudo. Potem sva se preselila na Rudo in Ivan je nekaj časa igral pri WAC v II. zvezni ligi in takrat je šlo precej več časa za nogomet in pri tem je seveda trpel tudi študij. Zato je pri WAC nehal igrati, postal trener v Rudi. Nato je igral za SAK, študiral v Gradcu, jaz pa sem s hčerkama živela na Selah pri Žitari vasi. Takrat smo se videvali le redko. Ob koncu tedna je prihajal na tekme, ob nedeljah se je vračal v Gradec. To je trajalo tri leta. Ko pa je postal še trener v

govoren poklic. Sicer si pa Ivana brez nogometa nikakor ne morem predstavljati.

V primeru, da SAK uspe vstop v II. zvezno ligo, ga čaka še več dela, še manj bo na razpolago družini. Kako gledaš na to?

Zase lahko rečem, da bom Ivana v vsem, kar bo delal, sto in več odstotno podpirala in tudi moštvo, na karšenkoli način že, ker me veseli, da se igralci med sabo tako dobro razumejo, in tudi med nami – med ženami – vlada zelo prijetno vzdušje, kar sem pri drugih klubih pogrešala.

Kako se počutiš, če Ivana zmerjajo med tek-

va, tudi jaz lahko povem svoje mnenje in mislim, da že zadosti let hodim na tekme in se vendar že malo spoznam.

Tema nogomet je pri nas vedno prisotna, saj stalno tudi kličejo in nas sprašujejo o tekmi, o vsem, kar je pač v zvezi z nogometom. Seveda pa se z Ivanom pogovarjava tudi o drugih stvareh. Žal pa nama ob vsem tem seveda zmanjkuje časa, da bi obiskovala kulturne prireditve, čeprav občudujeva vsa ta društva, ki se prizadevajo za slovenstvo. Če je kaka prireditev v neposredni bližini, jo pa tudi obiščeva. V glavnem pa konec tedna uporabimo za to, da živimo družinsko življenje.

Hvala za pogovor!

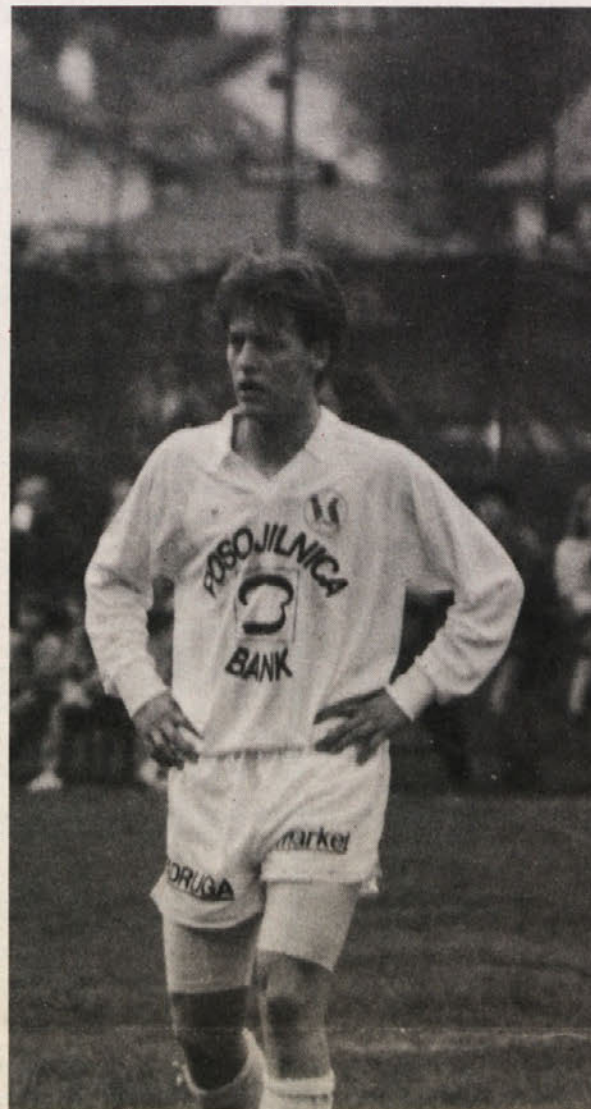
Serija zmag končana

V 22. tekmi je ATSV Wolfsbergu s pomočjo sodnika Aichholzerja uspelo premagati SAK in tako prekiniti njegovo izredno serijo zmag.

Po napakah v obrambi in po zadetku iz jasne off-side pozicije je ATSV Wolfsberg že po prvem polčasu vodil s 3:0. Sicer je mladi Marko Wieser imel že v prvem polčasu dve izvrstni možnosti za zadetek, vendar je zadel le prečko.

V drugem polčasu so slovenski nogometaši zaigrali povsem spremenjeno, bili so bolj odločni, imeli zopet lepe priložnosti, vendar uspel jim je le en gol, ki ga je dal Marko Wieser. S tem je pokazal, da je dobro zastopal H. Grössla, ki je tako kot M. Šmid manjkal zaradi 4. rumenega kartona. Poleg tega so od začetka manjkali še poskodovani Hober, F. Sadjak in dr. Ramšak. Iz tekme pa sta predčasno morala tudi Rade Savič, ki se je poškodoval, in Wölbl, katerega je izključil sodnik v odločilni fazi, ko je končno zaigral tako, kot smo to od njega že zdavnaj pričakovali.

Omeniti pa je treba navijače SAK, ki so tokrat kljub slabi tekmi svoje nogometaše spodbujali prav do zadnjega.

Marko Wieser je dosegel gol, vendar poraza ni mogel preprečiti

**Treibach – SAK
že v petek. 30. 4.**

Slovenija SAK 2:1

Za SAK koroško prvenstvo skoraj ni več zanimivo. Pripravlja se že na kvalifikacijske tekme (junija) in zato išče težke, kvalitetne nasprotnike. Preteklo sredo je v Pliberku gostovala mlada slovenska reprezentanca, ki se pripravlja na mediteranske igre v Franciji. Gostje so bili v vseh ozirih boljše moštvo, kar je bilo tudi pričakovati, čeprav niso igrali povsem zbrano. SAK je spoznal svoje meje, trener dr. Ramšak pa šibke točke, ki jih bo treba odpraviti. Tekma se je končala z rezultatom 2:1 za Slovenijo.

Ostali rezultati

Podliga vzhod:

Bilčovs – St. Michael/L 0:1
Žrelec – Žitara vas 0:1
Železna Kapla – Atus Borovlje 1:1

1. razred D:

Dobrla vas – Šmihel 1:1
Sele – Šentštefan 1:0
Globasnica – Šmarjeta 1:0

Šahisti SŠZ niso uspeli SŠK Obir II tretje mesto

Prvi šahovski ekipi Slovenske športne zveze/Carimpex I kljub visoki zmagi v zadnjem kolu proti Obervellachu (6,5:1,5) ni uspel vstop v novo organizirano koroško spodnjo ligo.

Za SŠZ so zmagali legionar Silvij Kovač, Arnold Hattenberger, Franc Rulitz in mladinska igralca brata Boris in Marko Gallob, remizirali pa so Alojz Gallob, Ivko Ferm in Jozi amrusch.

Prvak je postalo moštvo Raiffeisen Beljak s 65 točkami pred Šmohorjem (57), Spittalom (54), Bleibergom (54), Kötschach-Mauthnom (50,5), Nußdorf-Deban-

tom (50,5), SŠZ Celovec (49) itd.

Druga ekipa SŠZ/Posojilnica Celovec pa je proti Grabštanju igrala 2,5:5,5 in prvenstvo v 1. razredu-vzhod končala na 10. mestu. Tokrat sta zmagala Dunja in Aleksander Lukan, remizirala pa je Tončka Einspieler. Najbolj uspešno pa je v prvenstveni sezoni 1992/93 igrala tretja ekipa Slovenske športne zveze. V 3. razredu-sredina je zasedla odlično tretje mesto.

Tudi za šahiste SŠK „Obir“ iz Železne Kaple se je v soboto končalo prvenstvo v spodnji ligi-vzhod. Moštvo na čelu z Dušanom Jakovičem iz Škofje Loke je v zadnjem kolu izgubilo proti Možberku z 2:6 in prvenstvo končalo v zadnji tretjini lestvice. Edino zmago je dosegel Jokovič, remizirala pa sta Johann Wolte in Mirko Pasterk. Drugo moštvo SŠK „Obir“ pa je v 3. razredu-vzhod osvojilo tretje mesto. Uredništvo Slovenskega vestnika mu čestita!